

Oravské múzeum
2. D.
ZEITUNG
804

Kramérusowy
Čís. král. Wlastenské Nowiny.

Roku 1804.

Ve Sobotu

Čís. 3.

Dne 21 Ledna.

Šestnáctý roční běh.

S nejvyšším cysárským královským povolením.

3

Přímých hranic 20 praf. Podle zpráv, genž w těchto dnech sem přišly, minulý měsíce w Konstantynopoli divné věci se dály, a gak se znamena, posad tam wsecko vpozrozeno není. Již dávno wůdce nadburči w Rumelit měli dobré srozumění s nespokojenými Turky w Konstantynopoli. Tito tedy dali jim nálezstí, že čas gest, aby se k Konstantynopoli přiblížili. To se stalo, a burči do hlavního města vtrhli. Když tato zpráva odházela, byl tam hrozný zmatek. Jeničari, tito Sultánovi gardyši, při tom příběhu velmi statečně se chovali, a burče na mnoha místech

porazili a zpátkem zabrali. Wšechni, kdož wěrnému wogsku do rukou padli, mečem zblazeni, jiní pak zastrezeni a do aužlabi wmetáni byli. Tak prawí první zpráva, kteréžto nyní potvrzení se očekává.

3 Konstantynopole z praf. Poslední dni minulého měsíce zdejší obywarelé z nejwětší částky v velikém strachu byli. Dwa Bassi, genž s zdejšími nespokojenými srozumění mají, s velikým množstvím burčů sem přitáhli. Co se tím časem w Serailu dalo, posadwad není powědomo; neboť dwůr z opatrnosti wsecky prostředky wynaložil, aby obec nic nezvěděla; wšak ale veliká snážnost minystrů w mnohých roz

dách,

dách, kterých se přes tu chvíli a dlouho držely, nelepšší aučinek způsobila. Buřiči, když spatřili jeníčary, že s celou mocí na ně táhnou, zpátkem vstoupili, a zdejší nespokojený pokogné w svých domích se chováli. Mnozí posavad toho domněnį gsau, že buřiči zaplacení byli, a toliko na okamžení z Konstantynopole vstoupili. Nlmo to ale gest tu lid zase pokogněgší myslí. — Minulého měsíce Anglický vyslanec Drumond odtud odjel. — Francouzský vyslanec, Gener. Bryn, s Tureckými ministry často, a obyčegně nočního času w radě býwá. — Egypťští Begowé po tu dobu žádného porownání nečinili. Turecký ředitel z Alexandrie dáwá zpráwu, že se mu již pzněz y potrawy nedostává.

Z Madrytu 12 praf. Dne 6 toho náhle rozněsła se tu zpráwa, že mezy zdejšími wěznými také nákazetwá nemoc propukla. Sned w noci a druhý den wšickni wězni, zdravij y nemocnį, půl druhé mjele odtud do wsy odwedeni byli, a wšemožnį prostředkowé učiněni gsau, aby se to zlé dále nerozšířilo. Nly nynj gisté wjme, že dwůr z Esturyálu, gáž gindy ten obyčeg byl, do Madrytu nepřigde, nýbrž ke Koney toho měsíce odgede na hrad Arenas na Kastylských hranicích, a odtud do Tolida. — W městě Malaga, gážkoli nynj chladněgší powětřį gest, předce podnes 80 až do 90 osob denně umirá.

Z Paříže 22 praf. W 14 dnech z Paříže do Hawre po řece Seynē dwa milliony liber konopj pro lodnį lana odvezeno gest; pak 90 velikých kusů, 17,000 kaulj, 2000 pjf, 2000 seker

pro plawce, a 2000 šawlj. — Generál Pino, genž 7000 mužů Wlastého wogzka na francouzský břeh wedl, právě když wstoupil na francouzský grunt, veliké neštěstį měl. Gel s velikého wrchu, wůz se přewrhl, a on wystočetw nohu zlámal.

Dne 29. Předewčjem ráno w 7 hodin strassliwý wjetr powstal, kterž se neyprudší bauřce přitownati může, a mnoho škod a neštěstį nadělal. Mnoho lidí od preyů, gež s střech shážel, bylo y smrtněně poraněno. Děti a giné osoby, zwláště po trzích, na mostech a širokých vlicích, na zemi porážel a daleko zaneš. Střechu na obecních seypkách celau roztrhal. W zahradě Tulery 25 neywětších stromů z kořen wywrátil, a na giných wšecky wětwe polámal. S mnohých paláců wšecky statue a giné okrasy smetal, a tak též mnoho set komjnů srážel. Tak bauřliwého a prudkého wětru není pazmárky od roku 1574, kdežto také tñm časem gáf w Paříži, tak y po celé francouzské zemi nenabytých škod nadělal. Nly nynj s dychtiwostí čekáme zpráw, gáf se Anglickým lodjm v Brestu přitom násylném powětřį wedlo.

Giný list toho dne. Příprawy k wělkému předewzetí posavad s neywětšíjm usyljm se dělají. Předewčjem w bauřliwém powětřį přes 200 osob bylo poraněno, a mnoho lidí y zabynulo, poněwadž nebylo možné wrhnatí se preyům a komjnům, gesto na vlsy spadali. Tento wjetr neylyněgší stromy od kořen na dvě rozšířil.

Dne 30. Každau chvíli přicházegitruchlíwěgší zpráwy, gáf hroznych škod onchdeyz

onehdeyssi wjer nadělal. Spaláce Tu-
lery, s mnohých diwadel a giných we-
tegných stawenj wětšim dílem střechy
stěhal. W Luxemburské zahradě, w
Versali y giných zahradách skoro wšes-
cko stromowj wyvráceno gest. W do-
mích, kam se gať náležj opřiti mohl,
wšecká takměť okna rozstřískána gsau.
— Deytra neb pozeytřj wšlyšime, gať
nestřetj Anglické lodj před Brestem
portalo. Nepochybně Admirál Korn-
wallis bude litowat, že wprostřed zymy
a nawzdory banělwěmu powětřj tak
dlauho w našeho přístawu se zdržel.

Dne 31. Wčera ráno odgel odtud
prwj konšel, a pogal s sebau gen ně-
co málo slaužjých. Gať prawj Mo-
nyter, w armády dlauho se nezdržj.
Wogsto Wlasté republiky, 7000 mužů,
w Dynkrychu se očekáwá, kamž w těchto
dnech také pluk Holandského wogsta
přitáhne. — Ať tu posawad banělw-
wé powětřj máme.

Dne 2 ledna. Předewčjrem také
odtud odgel do Bulonj minystr plawěj-
ho auradu, a podle dnešních zpráv
prwj konšel giž w Bulonj gest. —
Francouzská armáda, genž posawad na
Španylských hranicích pod zpráwau
Generála Ožero stoji, má rozkázáno
na cestu se wydati; kamž o tom co
neydějw zwsme. — S mnohých měst
podnes welmi truchliwé zpráwy přis-
cházegj, gať hroznan záhubu onehdeyssi
powětřj wšudy způsobilu. W Nantešu,
Sartre a ginde skoro gediny dům bez
škody není. Komínové wětšim dílem
na hromadu se sesypali, a střechy přeč-
zaletěly. Po wesnicích mnoho wězi se
obořilo, a mnoho tisíc sedlských chalup

rozmetáno gest. Gať w našich přístas-
wích wyhljji, posawad newjme.

S ostrowa sw. Dominyka samé nez-
milé zpráwy nám přicházegj. Wasse
slatečné wogsto zápasj tam s hladem,
žlutan zymnicj a Mauřenšny. Buřiči,
nad nimiž hlawnj wůdce gest Des-
sazlin, od Angličanů wšeliké wálečné po-
třeby w hognosti dostáwagj, za křeranz
hotowými penězy, anebo také cukrem,
kafem a giným zbožim placeni gsau.

Aťnyj dychtiwé čekáme zpráv z břez-
hu, takěli se naše wogsto giž do An-
gličan wyprawilo. Příprawy k tomu
giž několik téhodnů učiněny gsau. Gať
šlyšime, prwj konšel právě na to o-
kamženi čekal, až nepřátelské lodj od
banělwých wětřů zpátkem zahnány bu-
dau; a bezpochyby proto také tak spě-
šně do Bulonj odgel, kamž před geho
odchodem též několik rychlých posílů na
spěch wypraweno bylo. Týmž časem,
gať se znamenalo, také rychlji poslowé
s zapečetěnými listy do Brestu, Rosse-
fortu, Glisjyngu a giných přístawů od-
geli. — Wedle neynowěgšich zpráv
z našich břehů wškeré wogsto z swých
míst se hnulo.

Dne 3 ledna. Wčera wšickni no-
winári k prefektowí městského řádu po-
woláni byli, kterých gím oznámil, aby
odedne 9 ledna žádných přisběhů, gacy-
by se koliwěť buď na moři neb w přis-
tawích stali, w swých nowinách neozna-
mowali. — Dne 1 toho w noci Ad-
mirál Larns Trewill do Tulonu odgel,
pdež zpráwu nad wálečnými lodimi přis-
gme. Podarjli se mu, aby z Tulonu
wyběhnauti, a pozornost Admirála Mel-
sona oklamati mohl, tedy přjmo k Fer-

rolu poplavy, a Španyelstými a francouzstými lodjmi tu se spogj, a zase k Brestu se nawrátj.

Siný list téhož. Galtz znamenáme, nynj opravdu k tomu schyluge, že se to okamžej přiblížuge, kdež něco wjce o důležitých přibězých vslyšime; ano mnozý prawj, že gíž nasse znamenité lodstwo na moři gest. Před branau, kteráz k Bulonj weđe, od rána gíž mnoho lidu stogj, a čekagj na rychlého posla s tau zprávaw, že se weliké předsewzerš francouzského wogšta podařilo. Snad w málo dnech něco gístšjho zwjme.

3 Dágu 30 pras. Snad po nowém roce nasse republika zase placené městské wogšto zřjdi, kteréhož snadně 80,000 mužů býti může; neboť možné gest, kdyby se francouzům expedyčy nezdařila, žeby nás Angličané nawstřiwili. W Flisfingu a Texelu francouzské a nasse lodstwo gíž se wšim na cestu přiboroweno gest, a toliko čekagj poslednjho rozkazu, aby se na moře vydaly. 80 střelcích korábů, genž w Flisfingu shromážděni gsau, bezpochyby gestě před expedyčy do Bulonj odplawan. — Přes 100 transportnjch korábů přichystáno gest, na nichž kónštw a střelba státi může. Pro kónštw také nynj welmi mnoho owsa a senu se swážj. Ostatně galt znamenáme, kdyby se expedyčy do Angličan gen gestě několik dnj opozditi měla, tedy k zastawenj nedostatku pro to weliké množstw francouzského wogšta potrawa z daleka přiwážeti se musj.

3 Genu 26 pras. Podle zpráv z Tuluu, Angličané tento přjstaw po tu chwjli zawřený držj. Francouzské

ho wogšta ležj tu 15,000 mužů, kteříž kdyby pohodlný čas připadl, hned na lodj a koráby wstaupiti, a na vrčené místo plawiti se mohou. — W těchto dnech na nassém grunte w wesnice Čerzwo strz stále desťte weliký kus země, olitwowým stromowjm wysazené, od wrchu se odtrhl, a do moře spadl, kdež nynj pomalu do hlubiny se propadá. Kewětšj štěstj přitom gest, že ani gediny člowěk o žiwobytj nepřissel, ale mnoho stawenj stroštoráno gest.

3 Londýna 24 pras. Bauršiwj wětrowé gsau přčina, že gíž několik též hodnů z peroné země skoro žádných zpráv nedostáváme. Což nám potud až do dne 10 toho měs. známo gest, Ruský daur podnes mnohé wálečné přjprawy dělá; Rakanský dwůr o to pečuge, aby důležitosti swobodných říšských rytjřů w dobrém k porownánj přissly, a dwůr Pruský o to pracuge, aby francouzské zemské řízenj, prwé než gestě garo nastane, swého wogšta z celé půlnoční Německé fraginy nazpátek powolalo. Z toho tedy widjme patrně, že staw celé Ewropy po tu dobu na wahách gest; ale přigdeť bržce čas, kdež se wsecko na swětlo wynese. Že se francouzského wpádu nebojíme, gest dosti patrny důkaz, poněwadž nasse papjrowé penjze posawad w ceně wstřupugj.

N á w ě š t j

od kr. městského hejtmanskostj.

Dne 4. t. kdoš na cestě z Brhu do Teslic ztratil tobolku z šatanowé kůže, a w ní 32 20fl. bankocedulj, též list na P. J. Angla. Ešte chetm náleže, genj tu ztrátu k tomuž autadu odweđe, 50 zl. odměny dostane. W Praze 16 ledna 1807.

J. J. Olaser, k. police wřednj Kommissar.

W Praze k dostánj w České Expedyč w Dominikánské ulicy u Hrabů Pro. 373.